

Magyarország Alaptörvényének tizenötödik módosítása

(2025. április 14.)

[1] Az elmúlt években Európában és Észak-Amerikában egyre erőteljesebb tendenciák figyelhetők meg, amelyek alapvető, korábban magától értetődőnek gondolt, a társadalom alapszövetét érintő társadalmi és kulturális értékek és normák átalakítására törekednek. Ezek jogi normává alakulása a társadalmi környezet teljes átalakulásához, értékvesztéshez, a társadalmi működés ma ismert formáinak visszafordíthatatlan lerombolásához vezetnek, melynek jelei más országokban már mutatkoznak.

[2] A nyugati világban megfigyelhető tendenciák közé tartozik a hagyományos intézmények, például a család és a nemzeti identitás szerepének újraértelmezése, valamint az egyéni és közösségi jogok közötti egyensúly eltolódása. Ezek a változások gyakran politikai és ideológiai nyomásgyakorlással társulnak, amely a nemzetállami szuverenitás gyengítését eredményezheti. Magyarország kiemelt célja, hogy megőrizze önazonosságát és biztosítsa, hogy társadalmi rendjének alapjai továbbra is a közösségek, ezen belül is a család és a nemzet érdekeit szolgálják.

[3] A magyar társadalom történelmileg is erős közösségi alapokon nyugszik, amely megerősíti az ország stabilitását és biztosítja annak fejlődését. Ennek megfelelően az Alaptörvény módosításával alkotmányos szinten kell meghatározni a társadalmi működés alapvető szabályait, megőrizve alapvető értékeinket a következő generációk számára.

[4] Magyarország Alaptörvényének tizenötödik módosítása megerősíti, hogy az ember születési neme biológiai adottság, amely vagy férfi, vagy nő lehet. Az állam feladata, hogy biztosítsa ennek a természetes rendnek a jogi védelmét, és megakadályozza azokat a törekvéseket, amelyek a születési nem megváltoztatásának lehetőségét sugallják. A biológiai nem rögzítettsége biztosítja a társadalom egészséges fejlődését és az alapvető közösségi normák fennmaradását.

[5] A család, mint a társadalom alapegysége a férfi és nő természetes kapcsolatára épül, amelyből az új nemzedék születik. A gyermekek testi, lelki és szellemi fejlődésének biztosítása érdekében az állam kiemelt felelősséggel tartozik azért, hogy a jövő generációk egyértelmű és kiszámítható jogi és erkölcsi környezetben nőjenek fel. Ennek megfelelően a magyar jogrendszer nem ismeri el a születési nem megváltoztatását, ezzel megőrizve a család

intézményének stabilitását és a társadalmi rend biztonságát.

[6] A készpénz olyan törvényes fizetőeszköz, amely fizikai formájában független a digitális rendszerektől, bankoktól és más harmadik felektől. Egyedül a készpénzforgalom fenntartása biztosíthatja, hogy a gazdaság működése ne váljon teljesen kiszolgáltatottá az elektronikus pénzügyi rendszereknek, amelyek technikai vagy piaci okokból sérülékenyek lehetnek. Éppen ezért alkotmányos szinten szükséges rögzíteni azon alapvetést, hogy a készpénzzel történő fizetés lehetősége alapvető jog. E jog alaptörvényi szintű rögzítése garantálja azt is, hogy a készpénzes fizetés lehetősége mindenki számára elérhető marad, ezáltal elkerülve a pénzügyi kirekesztettség lehetőségét. Mindezekre figyelemmel indokolt a készpénzzel történő fizetéshez való jogot a tulajdonhoz való jog mellett, azzal párhuzamosan elhelyezni.

[7] Az Alaptörvény módosítása rögzíti, hogy a gyermeknek a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez való joga alapvető jogok ütközése esetén – az élethez való jog kivételével – minden más alapvető jogot megelőz.

[8] A kábítószeres előállítás, használata, terjesztése, népszerűsítése súlyos társadalmi és egészségügyi következményekkel jár. A drogfüggőség nem csupán az egyént érinti, hanem családokat, közösségeket és a nemzet egészét is sújtja. A kábítószeres elterjedése növeli a bűnözést, gyengíti a társadalmi kohéziót és aláássa a munkaképes lakosság egészségét. Ezért határozott fellépés szükséges a kábítószeres terjesztése ellen. Az Alaptörvény módosításával kimondásra kerül, hogy a kábítószer előállítás, használata, terjesztése és népszerűsítése egyaránt tilos, ezzel erősítve az állam elköteleződését a közbiztonság, az egészséges életmód és a társadalmi rend védelme mellett.

[9] A bírói és ügyészi pálya egymástól elválaszthatatlan, és egyenlő módon járul hozzá a jogállamiság és az igazságszolgáltatás működéséhez. Az igazságszolgáltatás stabilitása megköveteli, hogy a tapasztalt, nagy gyakorlattal rendelkező bírák és az ügyészek szolgálati jogviszonya – az életpálya lezárására vonatkozó szabályok tekintetében – hasonló elvek mentén kerüljön szabályozásra. Az Alaptörvény módosítása ezért biztosítja, hogy a legfőbb ügyész kivételével az ügyész szolgálati jogviszonya az ügyész hetvenedik életévének betöltéséig állhasson fenn.

[10] Az Alaptörvény módosítása megteremti annak lehetőségét, hogy a más állam állampolgárságával is rendelkező – ide nem értve a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező államok állampolgárait – magyar állampolgárnak a magyar állampolgársága sarkalatos törvényben meghatározottak szerint felfüggeszthető legyen.

[11] Az Országgyűlés mint alkotmányozó hatalom az Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés a) pontjában meghatározott hatáskörében eljárva az Alaptörvényt a következők szerint módosítja:

1. cikk

Az Alaptörvény G) cikk (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Senkit nem lehet születéssel keletkezett vagy jogszerűen szerzett magyar állampolgárságától megfosztani. A más állam állampolgárságával is rendelkező magyar állampolgár állampolgársága sarkalatos törvényben meghatározottak szerint határozott időre felfüggeszthető. A felfüggesztéssel érintett személy a felfüggesztés idejére elveszíti a magyar állampolgárságát. Tilos a csoportos felfüggesztés.”

2. cikk

Az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Magyarország védi a házasság intézményét mint egy férfi és egy nő között, önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösséget, valamint a családot mint a nemzet fennmaradásának alapját. A családi kapcsolat alapja a házasság, illetve a szülő-gyermek viszony. Az ember férfi vagy nő. Az anya nő, az apa férfi.”

3. cikk

Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez, valamint a készpénzzel történő fizetéshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

4. cikk

Az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Ez a jog – az élethez való jog kivételével – minden más alapvető jogot megelőz. Magyarország védi a gyermekek születési nemének megfelelő önazonosságához való jogát, és biztosítja a hazánk alkotmányos önazonosságán és keresztény kultúráján alapuló értékrend szerinti nevelést.”

5. cikk

Az Alaptörvény XX. cikke a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Magyarországon a kábítószer előállítása, használata, terjesztése, népszerűsítése tilos.”

6. cikk

Az Alaptörvény XXVII. cikk (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Mindenkinek, aki törvényesen tartózkodik Magyarország területén, joga van a szabad mozgáshoz és tartózkodási helye szabad megválasztásához. A tartózkodási hely szabad megválasztásához való jog gyakorlása nem járhat Magyarország helyi közösségei önazonosságához való alapvető jogának sérelmével.”

7–8. cikk

9. cikk

Az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdésében a „fogyatékkal” szövegrész helyébe a „fogyatékosággal” szöveg lép.

10. cikk

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés *i)* pontjában a „dönt az állampolgárság megszerzésével és megszűnésével kapcsolatos ügyekben” szövegrész helyébe az „a felfüggesztés kivételével dönt az állampolgárság megszerzésével és megszűnésével kapcsolatos ügyekben” szöveg lép.

11. cikk

12. cikk

(1) Az Alaptörvény e módosítása – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A 7–8. cikk és a 11. cikk 2026. január 1-jén lép hatályba.

(3) Az Alaptörvény e módosítását az Országgyűlés az Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés *a)* pontja és 5) cikk (2) bekezdése alapján fogadja el.

(4) Az Alaptörvény egységes szerkezetű szövegét az Alaptörvény e módosításának hatálybalépését követően haladéktalanul közzé kell tenni a hivatalos lapban.